

روزشمار جنگ

چهارشنبه

۲۳ مرداد ۱۳۶۴

۲۶ ذی‌قعدة ۱۴۰۵

۱۴ اوت ۱۹۸۵

۵۹۳

در ادامه آماده‌سازی منطقه عملیاتی آتی (فاو)، امروز نیز اقدامات و فعالیت‌های مهندسی با شدت بیش‌تر در منطقه هور انجام شد. منطقه هور که به عنوان طرح فرعی برای عملیات آتی (فاو) و نیز فریب دشمن در نظر گرفته شده‌است، می‌تواند در صورت عدم موفقیت عملیات آتی در منطقه عمومی فاو، تک اصلی نیز محسوب شود.

به گزارش راوی قرارگاه خاتم (محسن رخصت‌طلب)، امروز نیز جلسه‌ای با حضور "علی شمخانی" (جانشین فرمانده سپاه)، "محمد فروزنده" و "علی‌رضا عندلیب" (به‌ترتیب: مسئول و جانشین مهندسی رزمی سپاه)، "مبلغ" (مسئول تبلیغات) و "قاسم سلیمانی" فرمانده لشکر ۴۱ ثارالله تشکیل شد. در این جلسه، اقدامات مهندسی، حفاظت از منطقه، اقدامات ارتش در شرفانی و جزیره جنوبی، و ... مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در پایان، فرمانده لشکر ۴۱ ثارالله گزارشی از نتایج شناسایی‌ها و اقدامات این یگان و نیز اقدامات دشمن ارائه کرد.^(۱)

در خصوص اهمیت حفاظت، در جزوه‌ای که مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ سپاه تهیه کرده، آمده‌است:

«در مجموع، "حفاظت" از جمله موضوعاتی بود که همراه و هم‌ردیف دیگر موضوعات اساسی عملیات مطرح و پی‌گیری می‌شد و به میزانی نسبتاً خوب رعایت می‌گشت. علی‌رغم پی‌گیری و اعمال مسائل حفاظتی از طرف قرارگاه، یگان‌ها به مرور که در منطقه حضور می‌یافتند، تا اندازه‌ای نیز در آن خلل ایجاد می‌کردند. در این زمینه قابل توضیح است که بعضاً یگان‌ها با حضور خود در منطقه برای پیش‌برد و کسب آمادگی‌های لازم و برخلاف دستورالعمل‌های حفاظتی (صادره از قرارگاه خاتم سپاه) دست به فعالیت‌های مهندسی، انتقال وسایل و ... می‌زدند؛ به عنوان مثال، برادر "عندلیب" در جلسه امروز قرارگاه خاتم گفت: "لشکر ثارالله سر خود در حال زدن جاده در داخل نخلستان است و تاکنون ده کیلومتر جاده احداث نموده." و دیگر فعالیت‌ها.»

در این جزوه همچنین آمده است: «لازمه اقدامات فوق از طرف لشکر ثارالله، انتقال و به

کارگیری وسایل زیادی بود. در نامه‌ای که از طرف فرماندهی خاتم به قرارگاه نوح (در اواسط مردادماه) صادر شده، آمده‌است: «این لشکر برخلاف دستورالعمل‌های حفاظتی اقدام به آوردن سه لودر، سه بولدوزر، سه کامیون و سه نیسان نموده‌است».

از جمله اقدامات دیگر حفاظتی، هماهنگ نمودن اقدامات لازم در سرتاسر جبهه‌های جنوب بوده‌است تا اقداماتی که لازمه کار در منطقه عملیاتی آبادان بود، شاخص نباشد. در این زمینه تلاش می‌شد که با نمایان ساختن اقدامات خودی در طول مرزهای جنوب، در ذهن دشمن انحراف ایجاد شود. پیرو این تدبیر، هر اقدامی که در منطقه عملیاتی به مورد اجرا درمی‌آمد، به همان میزان در دیگر جبهه‌ها خصوصاً در هور نیز صورت می‌گرفت؛ به عنوان مثال، احداث دکل‌های دیده‌بانی از جمله نیازمندی‌های منطقه بود که مقرر گردید در طول جبهه‌های جنوب احداث دکل انجام بگیرد.^(۲)

در جلسه امروز که به مسائل مربوط به شناورها و نیز تهیه وسایل سنگین، پرداخته شد، علی شمخانی به گفت‌وگوی خود با معاونت صنایع (آقای علیزاده) در این زمینه اشاره کرد و سپس محمد فروزنده نیز - که با آقای علیزاده صحبت کرده‌است - در مورد دوبه‌ها گفت:

«این‌ها چیزی نیست که امسال ساخته بشود. ما با شرکت نفت و وزارت راه و ترابری و بنیاد مستضعفان و بچه‌های مطلع در هرمزگان و جهاد صحبت کردیم ... همه معتقد بودند که این‌ها امسال ساخته نمی‌شود و باید از موجودی مملکت استفاده کرد. با دو سه تا از این دستگاه‌های [دولتی] هماهنگ کردیم، از جمله شرکت نفت. گفتیم آقای علیزاده آدم بفروستد برود این موجودی این‌ها را ببیند که چی دارند. یک مشت سفارش هم دادند، کاتولوگ آن را ببینند، این‌هایی (دوبه) که این‌ها دارند، به درد شما می‌خورند یا نه، که برویم با آن‌ها معامله کنیم؛ یعنی بیا برویم توی کمیسیون ویژه دولت بگوییم آقا این‌ها را بگویید به ما بدهند بعد پول و ارز آن را بدهید به این‌ها که برونند یا بسازند یا بردارند بیاورند.

شمخانی: یا به هر حال بعد از عملیات به آن‌ها پس بدهیم.

فروزنده: بله ... ولی توی کشور تا آن زمانی که شما [فرصت دارید] ساخته نمی‌شود. عدد و رقم آن هم خیلی بالاست و باید از موجودی دستگاه‌ها گرفته بشود. ... [هزینه آن] پنج میلیارد تومان است و بحث ریالی آن هم هست ... جمع اعتباری که توی دولت گذاشته شد، سه میلیارد تومان بیش‌تر نیست که حدود ۲/۶۰۰ میلیارد از طرف نخست‌وزیر به دستگاه‌ها ابلاغ شده‌است؛ یعنی کاری که ما دادیم و آن‌ها تصویب کردند و ابلاغ کردند ... که تمام کنند امسال، حالا دیگر بستگی دارد به این که چقدر آن‌ها توان داشته باشند کامل بکنند. ولی به لحاظ اعتباری، این قدر اعتبار ابلاغ شده‌است. ... این [دوبه‌ها] را توی کشور دو سه جا هست که می‌سازد: یکی کشتی‌سازی است که این کار را می‌کند، مال وزارت صنایع سنگین و شرکت نفت و کشتی‌رانی ... علیزاده ... می‌گفت مثلاً شما این‌ها را ابلاغ کنید به دولت، دولت بدهد

وزارت سپاه، وزارت سپاه کارگاه ایجاد کند و این‌ها را بسازد. من این را نمی‌بینم که حالا مثلاً بشود کارگاه این‌ها را ایجاد کرد و ساخت و تحویل داد و مثلاً امسال این کار بشود خیلی بعید است، چون حجم خیلی بالا است دیگر، صد تا بارج است، هفتاد تا یدک کش است. بعد شما توی عددهایش هیچ تجدیدنظری نمی‌توانید بکنید؟

شمخانی: نه.

فروزنده: خیلی بالاست عددهایش.

شمخانی: این حداقل است.

فروزنده: شصت تاست. برای چند سال می‌شود؟

شمخانی: برای عبور، اول ما مجبوریم هر چی داریم به هر حال بگذاریم بالا، عبور بدهیم برود، بعدش هم که باید پل بزنیم ... خود آن کارگاه‌ها را فعال تر بکنند.

فروزنده: این منطقی‌تر است تا این که کارگاه احداث کنیم»^(۳)

۵۹۴

رادیو بغداد اعلام کرد: «یک سخن‌گوی نظامی گفت در اجرای اقدامات محاصره تدارکات نفتی ایران و برای نشان دادن قدرت‌مندی عراق برای قطع امدادهای نفتی رژیم ایران و برای تأکید بر هشدارهای سابق ما جهت انجام حق قانونی خود برای منع رژیم یاعی حاکم در ایران از استفاده از ثروت‌های ایران برای تجاوز علیه امنیت و تمامیت ارضی مقدس ما، تیزپروازان دلیر ما با نیرومندی تمام در ساعت ۱۹:۳۵ یک ضربه کمرشکنی به یک هدف دریایی بزرگ وارد آورده و آن را مورد اصابت دقیق و مؤثر قرار دادند.»^(۴)

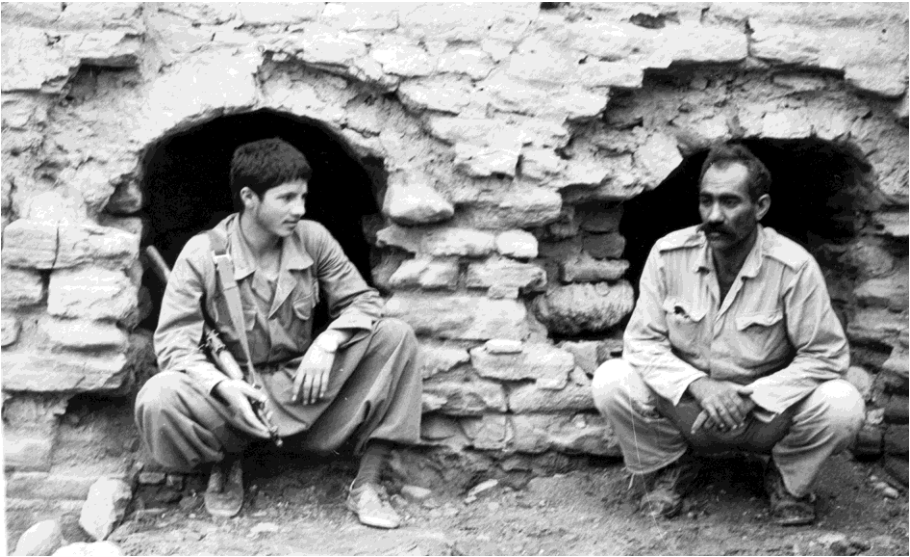
۵۹۵

به‌گزارش قرارگاه حمزه،^(۵) نیروهای رزمنده "تکاب" و "صائین‌دژ" و پیش‌مرگان مسلمان کرد در یک عملیات هماهنگ با نام "عاشورای ۱" که از چند روز پیش در منطقه تکاب و صائین دژ آغاز شده‌است، موفق به پاک‌سازی کلیه ارتفاعات منطقه، از جمله ارتفاعات "آق‌دره"، "عبدالرزاق" و چند ارتفاع دیگر شدند. در این عملیات بیش از ۵۰ تن از عناصر احزاب منحل و ضدانقلاب کشته شدند که جنازه ۳۱ تن از آنان به دست رزمندگان خودی افتاد.^(۵)

از سوی دیگر، به گزارش قرارگاه خاتم‌الانبیاء،^(۶) در منطقه عمومی پاهو، امروز عناصر ضدانقلاب در مسیر رزمندگان خودی سه مین کاشتند. مین اول در جاده بین "دزلی" و

* یادآوری می‌شود که این خبر را نه ایران، نه منابع منطقه و نه هیچ منبع دیگری تأیید نکرده؛ به این ترتیب می‌توان گفت که عراق به یک هدف کاذب حمله کرده است. ایران اهداف کاذبی در دریا قرار می‌دهد تا حملات عراق متوجه آن بشود و کشتی مورد نظر (یا هدف اصلی) به سلامت بگذرد.

"شتار" کاشته شد که یک خودرو لشکر ۴۱ ثارالله با سه سرنشین روی آن رفت و هر سه سرنشین آن مجروح شدند. مین دوم در جاده "شنیمان" کاشته شد که یک خودرو تیپ نبی اکرم^(ص) روی آن رفت و سه سرنشین آن زخمی شدند. مین سوم نیز در جاده مرزی که به طرف "گوزیل" می رود، کار گذاشته شد اما هنگام کار گذاشتن، یک نفر از افراد بومی در محل شاهد ماجرا بود و به سپاه گزارش داد. این مین را نیروهای تخریب خنثی کردند.^(۶)



عملیات عاشورای ۱ در شاهین دژ و تکاب با همکاری رزمندگان مسلمان کرد

۵۹۶

به گزارش روزنامه کیهان، پیش‌مرگان کرد حزب‌الله عراق موفق شدند با حمله به پایگاه "سارکه" در نزدیکی شهر "کوره‌تو" واقع در استان اربیل، ضمن کشته یا زخمی کردن بیش از ده تن از نظامیان عراق، چند انبار مهمات آن‌ها را منهدم کنند که ساعت‌ها در آتش می‌سوخت. براساس گزارش‌های رسیده از شمال عراق، در پی این عملیات، پیش‌مرگان حزب‌الله در تمام طول شب کنترل جاده اصلی "مرگسور" (مرگه‌سور) به "کوره‌تو" را در دست گرفتند.^(۷)

۵۹۷

حاج "رحیم حسن‌پور" بسیجی و اسیر معلول ایرانی که اخیراً به اتفاق ۲۹ تن دیگر از اسیران معلول ایرانی به جمهوری اسلامی ایران بازگشته است، امروز در یک گفت‌وگوی اختصاصی با خبرنگار روزنامه کیهان در ارومیه گفت: «خواست ارتش عراق پایان یافتن هرچه زودتر جنگ و سقوط صدام است. به هنگام انتقال ما از بغداد جهت برگشتن به وطن، یکی از افسران مسئول عراقی از ما درخواست کرد که به مسئولین ایرانی بگوییم که اگر ایران صلح را قبول کند، ما برای

برچیده شدن حزب بعث، آماده پذیرش هرگونه پیشنهادی از طرف ایران هستیم؛ حتی ما حاضریم سران منافقین یا سایر فراریان ایرانی را نیز تحویل ایران بدهیم.»
وی با اشاره به افراد ضدانقلاب ایرانی پناهنده به عراق، افزود: «احزاب خائن دمکرات و کومه‌له سربازان اسلام را که در اسارت خود دارند با گرفتن مبلغ ۳۰ هزار تومان تحویل رژیم بعث می‌دهند.»

حسن پور - که در سال ۶۲ به همراه پدرش در جبهه‌های جنگ حق علیه باطل شرکت کرده‌بود، در عملیات "خبر" بر اثر اصابت تیر و ترکش، از ناحیه دو پا و دست راست در منطقه جزیره مجنون مجروح شده و به اسارت نیروهای عراقی درآمد بود - همچنین گفت: «شیخ علی تهرانی برای سخنرانی به اردوگاه آمده‌بود. علی‌رغم تهدیدات مأمورین بعثی برای گوش دادن به سخنان وی، برادران حرف‌های او را تحریم کردند و در آخر نیز یکی از اسرا با شجاعت تمام دست شیخ علی تهرانی را به بهانه تشویق بالا گرفت و گفت: "برادران ایرانی و عراقی، مرگ بر شیخ علی تهرانی!" در این موقع جو اردوگاه متشنج شد و یکی از اسرا نیز خطاب به وی گفت که آقای تهرانی، شما که ادعای خداپرستی می‌کنید، چه‌طور به ماده‌پرستان پناهنده شده‌اید؟! آیا در طول تاریخ چنین اتفاقی را مشاهده کرده‌اید؟ ما اسیر نیستیم، ما سفیر انقلاب هستیم؛ اسیر شما هستید. این‌ها از شما بهره‌برداری می‌کنند؛ اگر این‌جا دموکراسی است، آیا شما می‌توانید عراق را ترک کنید؟»^(۸)

۵۹۸

دو روزنامه عصر ایران - کیهان و اطلاعات - امروز خبر تیرگی روابط کویت و عراق را به نقل از منابع عراقی مخالف حکومت عراق، چنین اعلام کردند.

«عراق با انفجارات و آشفتگی‌های اخیر در کشور کویت، ارتباط دارد. روابط میان عراق و کویت پس از این اخلاص‌گری‌ها و اطمینان دولت کویت از دخالت عراق در این گونه جریانات خراب‌کارانه، روبه تیرگی رفته و در این زمینه اخیراً مقامات کویتی ۱۸ تن از اعضای سفارت عراق در آن کشور و ۲۵ نفر از افراد مشکوک که با این سفارت‌خانه همکاری دارند را بازداشت و ۲۰ تن دیگر از آنان را به عراق تبعید نمودند. [...] پس از یک هفته از این ماجرا، یک فروند هلی‌کوپتر متعلق به ارتش کویت که در حال گشت‌زنی در نوار مرزی عراق - کویت بود، توسط عراق سرنگون می‌گردد که خبر سرنگونی این هلی‌کوپتر توسط مصادر نزدیک به مجلس "اسرام الکویتی" در پارلمان کویت مورد تأیید قرار گرفت.

دولت کویت پس از سرنگونی این هلی‌کوپتر، یک فروند هواپیمای ارتش عراق را که در حال تجاوز به آسمان کویت بود در نیمه دوم ماه گذشته مسیحی در نوار مرزی کویت و عراق سرنگون کرد. حالت انتقام و درگیری‌های سرد میان پاسگاه‌های مرزی دو کشور حاکم است و اخیراً پاسگاه "العبدلی" کویت شاهد تجاوز عناصر گارد مرزی پاسگاه "صفوان" عراق

بود که این امر باعث افزایش نیرو در پاسگاه العبدلی کویت گردید.»^(۹)

۵۹۹

"طارق عزیز" وزیر امور خارجه عراق، و "غلامرضا شافعی" وزیر صنایع و معادن ایران به‌طور جداگانه در چکسلواکی با مقام‌های رسمی این کشور دیدار و مذاکره کردند. آسوشیتدپرس در این باره براساس گزارش‌های رسمی اعلام کرد: «در این مذاکرات، مقامات چک با طرف ایرانی درباره مسائل اقتصادی و مشکلات عمده بین‌المللی به تبادل نظر پرداختند ولی مذاکرات با طرف عراقی در مورد مبارزه با امپریالیسم و صهیونیسم و نیز رفع خطر جنگ هسته‌ای و خلع سلاح دور می‌زد.» آسوشیتدپرس افزوده است: «در گزارش‌های رسمی خبرگزاری این کشور درباره طرح مسئله جنگ ایران و عراق در مذاکرات این دو مقام با مقامات چکسلواکی، ذکری به میان نیامده است. روشن نیست که آیا طارق عزیز و وزیر ایرانی در پایتخت چکسلواکی ملاقات کرده‌اند یا خیر. بیانیه رسمی مذاکرات آن‌ها هم‌زمان در پراگ منتشر شد.»^(۱۰)

از سوی دیگر، رادیو دوبی در مورد سفر طارق عزیز به چک گزارش داد: «طارق عزیز وزیر خارجه عراق، مذاکرات خود را با همتای چکسلواکیایی‌اش در پراگ آغاز کرد. این مذاکرات شامل گسترش همکاری در تمام زمینه‌ها، تحولات جنگ ایران و عراق و تلاش‌هایی که در جهت خاتمه دادن به آن به کار رفته و به علاوه اوضاع کنونی منطقه عربی، می‌باشد.»^(۱۱)

۶۰۰

"حسین شیخ‌الاسلام" معاون سیاسی وزارت امور خارجه که یکشنبه گذشته (۱۳۶۴/۴/۱۹) در رأس هیئتی به سودان سفر کرده‌بود، پس از مراجعت در مورد برقراری روابط مجدد بین ایران و سودان در مصاحبه‌ای با خبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی گفت:

«پس از سقوط رژیم نمیری و روی کار آمدن "شورای موقت نظامی" و تشکیل "دولت انتقالی" توسط "الجزولی دفع‌الله" نخست‌وزیر فعلی سودان، شرایط لازم برای برقراری روابط دو کشور به وجود آمد. البته شرایط جدید نیز امکان برقراری روابط رسمی میان دو کشور را فراهم ساخت؛ از جمله تغییر سیاست سودان در قبال جنگ تحمیلی که در زمان نمیری تا حد اعلام جنگ رسمی و اجازه به صدام در اعزام اجباری اتباع سودانی به جبهه پیش رفته‌بود. همچنین حرکت دولت جدید به سمت استقلال بیش‌تر سیاسی و توازن بیش‌تر در سیاست خارجی با اعلام عدم شرکت در مانور "ستاره درخشان" و نیز تماس‌های سیاسی ایران و سودان را می‌توان برشمرد.»^(۱۲)

یادآوری می‌شود تغییر موضع‌گیری مقام‌های رسمی سودان در برابر ایران و جنگ، در بسیاری از رسانه‌های گروهی جهانی منعکس شده‌است؛ از جمله خبرنگار صدای امریکا گزارش داد: «ژنرال "سوارالذهب" رئیس شورای موقت نظامی سودان، در هنگام ملاقات معاون وزارت

خارجۀ ایران "حسین شیخ الاسلام" در شهر "خارطوم"، تقاضای خود را برای پایان یافتن جنگ ایران و عراق اعلام کرد. وی از ادامهٔ جنگ بین ایران و عراق اظهار نگرانی کرد و از دو دولت مزبور خواستار شد اختلافات خود را از طریق مذاکرات مستقیم حل کنند.^(۱۳)

۶۰۱

به گزارش خبرنگار روزنامه کیهان از قم، در آستانهٔ انتخابات ریاست جمهوری، قشرهای مختلف مردم از جمله گروهی از برادران پاسدار اعضای حراست، چند تن از اعضای هیئت اعزامی مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق به کشورهای سوریه و لیبی، ائمه جمعه بوانات، ملایر و اردستان با آیت الله منتظری دیدار کردند. در این دیدار ایشان با اشاره به این که اساس انقلاب ما، اسلام بود، چنین اظهار کرد: «مسائل نژادی و ناسیونالیستی تأثیری در انقلاب اسلامی ما نداشت و آنچه برای ما مهم و هدف اصلی بود، حاکمیت اسلام و تحقق ارزش های الهی در جامعه می باشد. برای ما اصلاً مفاهیمی همچون "پان عربیسم، پان ترکیسم و یا پان عجمیسم" ارزشی ندارد و قرآن مجید تمام این مفاهیم را در برابر ارزش انسانیت و تقوا و خدمت به مردم، بی ارزش دانسته است.

در جبهه ها هم آنچه انگیزهٔ آن همه فداکاری و ایثار برای رزمندگان عزیز ما هست، مسئله آب و خاک و چند وجب زمین هرگز نمی باشد، بلکه انگیزهٔ اصلی شهادت ها و ایثارها، دفع شر حکومت کفر صدام متجاوز از سر دو ملت ایران و عراق است.» آیت الله منتظری سپس یادآور شد: «رمز اصلی توطئه های ابرقدرت ها و تحمیل جنگ بر کشور اسلامی ما هم همین است که امروز قدرتی در دنیا به نام اسلام و برای پیاده نمودن احکام قرآن به وجود آمده که هیچ اتکایی به شرق و غرب ندارد و می خواهد در تمام جهات مستقل و متکی به خود باشد و می خواهد تمام وابستگی های تقریباً دویست ساله را که از رژیم های گذشته برای ملت ما درست شده بود، از بین ببرد و لذا قدرت های استعماری آنچه در توان دارند برای نابودی چنین قدرتی بزرگ به کار می گیرند، تا آن جا که در کنگره امریکا تحت عنوان بنیادگرایی، حرکت اسلامی را که از ایران شروع شده است، خطر جدی برای منافع امریکا به حساب می آورند و حتی برای جلوگیری از رشد آن، امریکا و شوروی ساعت ها با یکدیگر ملاقات و تفاهم می کنند. در چنین شرایطی، ملت ما هم توجه دارد در چنین نبردی که با قدرت های استعمارگر دارد، طبعاً گرفتار ناراحتی ها، کمبودها و گرفتاری های مختلف اقتصادی و غیره خواهد شد.» وی تأکید کرد: «آنچه این روزها برای ملت ما مطرح است و دشمنان انقلاب و گروه های وابسته و رادیوهای بیگانه روی آن سرمایه گذاری زیادی نموده اند، مسئله انتخابات ریاست جمهوری است که آن ها می خواهند مردم را نسبت به انتخابات بی تفاوت نشان دهند و لذا از طرفی انتخابات را به اصطلاح تحریم می کنند و از طرف دیگر، افراد مزدوری را برای خراب کاری به داخل کشور فرستاده اند.

در چنین شرایطی ملت ما توجه دارد که برای دشمنان، مسئله اشخاص و ریاست جمهوری و این که چه کسی انتخاب خواهد شد، مطرح نیست، هدف آن‌ها خراب و سست جلوه دادن چهره نظام و انقلاب است. بنابراین، بر فرض آن که کسی به متد و روش کارها و یا اشخاص و یا من طلبه اشکالی و یا اعتراضی هم داشته باشد، باید توجه کند که این گونه انتقادات و نظریات یک مسئله داخلی است و حساب اصل نظام و انقلاب و مقام رهبری جداسست و توطئه رادیوها و روزنامه‌های بیگانه و گروه‌های وابسته، متوجه اصل انقلاب و نظام می‌باشد؛ آنها درصدد تضعیف اصل نظام و انقلاب‌اند. روی این اصل، انتظار می‌رود ملت ما صفوف خود را برای شرکت در انتخابات ریاست جمهوری کاملاً فشرده و با شکوه کنند و به دشمنان نشان دهند که علی‌رغم تمام تبلیغات و القاءات و توطئه‌ها آنان، همچنان در صحنه سیاسی حضور دارند و نسبت به شرکت در انتخابات حساسیت نشان دهند و ثابت کنند همان گونه که شرکت یک‌پارچه در راه‌پیمایی روز قدس - حتی آن‌هایی که از بعضی جهات ناراضی بودند - بسیاری از توطئه‌ها را خنثی نمود، شرکت در انتخابات ریاست جمهوری نیز همین نقش و اثر مهم را خواهد داشت.»

آیت‌الله منتظری در ادامه خاطر نشان کرد: «اقلیت‌های کشور هم توجه دارند که به هر حال امروز کشورشان دیگر وابسته به قدرت‌های بزرگ نیست و مثل سابق نیست که مثلاً حدود چهل‌هزار مستشار امریکایی در کشور همه کاره باشند؛ مقدرات کشور را امروز خود مردم هستند که تعیین می‌کنند، نه کاخ سفید و کاخ کرملین، بنابراین، آن‌ها هم اگر بخواهند این استقلال و عظمت کشور حفظ شود، باید نسبت به مسئله تعیین سرنوشت و انتخابات حساسیت نشان دهند.

براساس همین گزارش، حجت‌الاسلام "محمدی ری‌شهری" وزیر اطلاعات، پریروز در دیدار با آیت‌الله منتظری، مدیرکل اطلاعات استان مرکزی را به حضور ایشان معرفی کرد و آیت‌الله منتظری با آرزوی موفقیت برای این مدیر و تأکید بر ظرافت و اهمیت کار اطلاعات، در مورد شرایط افراد استخدامی در وزارت اطلاعات و این که این گونه افراد علاوه بر تعهدات و لیاقت فکری نباید متمایل به هیچ حزب و گروهی هر چند اسلامی، باشند، تذکراتی دادند.»^(۱۴)

۶۰۲

درباره تداوم جنگ و مواضع ایران، در دسته‌ای از تحلیل‌ها که در سطح جهان انعکاس می‌یابد، با مسکوت گذاشتن تجاوز عراق و بی‌توجهی به حقوق ایران، عناصری برای بررسی و تحلیل انتخاب می‌شود که خود به خود محکومیت حاکمان و مسئولان ایران را نتیجه می‌دهد. نمونه‌ای از این تحلیل‌های رایج، نوع بررسی "شهرام چوبین" عضو موسسه مطالعات بین‌المللی ژنو می‌باشد که بخش‌هایی از آن چنین است:

«فکر نمی‌کنم مبالغه باشد اگر بگوییم سران حکومت در ایران دچار وحشت شده‌اند. این پنجمین سال جنگ است و شاید تصادفی نباشد که طول جنگ با عمر رژیم تاکنون تقریباً یکی بوده‌است. مخارج عظیم جنگ که سالیانه یک سوم بودجه کشور را به خود تخصیص می‌دهد بر دوش دولت سنگینی می‌کند. همچنین این جنگ از لحاظ اعتبار و مشروعیت سیاسی برای حکومت جمهوری اسلامی ایران بسیار گران تمام شد، زیرا سران حکومت در ایران قادر به طرح یک استراتژی برای نیل به اهداف جنگ نبوده‌اند؛ اهدافی که اساساً در واژگونی رژیم کشور همسایه خلاصه می‌شود. از طرف دیگر، آن‌ها اهداف جنگ را طوری طرح‌ریزی کرده‌اند که کوتاه آمدن از آن و هر نوع سازش عملاً امکان‌پذیر نبوده است.»

وی انجام دادن عملیات محدود را که در نظر خودی وسیله آموزش، بسیج نیرو و به‌طور کلی احراز آمادگی برای عملیات بزرگ است، این‌گونه بررسی کرده‌است:

«به نظر من جنگ برای سران حکومت به صورت وسیله‌ای برای محدود کردن صدمات ناشی از آن در آمده است، یا به عبارت دیگر، وسیله‌ای برای رهایی از آن. سران رژیم اکنون اصرار دارند که جنگ باید ادامه داشته باشد در عین حال به ضرورت محدود کردن خون‌ریزی و تلفات هر دو طرف در جنگ نیز تأکید دارند. آن‌ها شکی در نفس ادامه جنگ ندارند، اما نمی‌خواهند که به حملات عمده و بزرگ دست بزنند. بنابراین، صحبت این روزها از جهاد برای دفاع و عملیات محدود است.»^(۱۵)

۶۰۳

در آستانه چهارمین انتخابات ریاست جمهوری، امروز نیز حرکات ایدایی و تبلیغاتی جهت اخلال و تحریم انتخابات ادامه یافت.

در تنکابن تعداد سه باب مغازه،^(۱۶) در یزد فروشگاه خیریه حضرت رضا^(ع)^(۱۷) و نیز ساختمان سازمان زنان در این شهرستان به آتش کشیده شد.^(۱۸)

از سوی دیگر، پخش اعلامیه با مضمون توصیه به اخلال و تحریم انتخابات نیز کم و بیش ادامه دارد. مراکز اطلاعاتی از چند مورد پخش اعلامیه‌های مجاهدین خلق و شاخه اکثریت فدائیان خلق در تهران، دو مورد پخش اعلامیه اکثریت در ساری و یک مورد مجاهدین خلق در خرم‌آباد خبر داده‌اند.^(۱۹)

در این حال، گزارش‌های رسیده به خبرگزاری جمهوری اسلامی نیز حاکی است: «عناصر منافقین، حزب توده، فدائیان خلق (اکثریت) با پخش تراکت‌هایی در سطح شهر تهران از مردم خواسته‌اند که انتخابات ریاست جمهوری را تحریم کنند.» این خبرگزاری افزوده است: «فعالیت تبلیغاتی این گروه‌ها که تقریباً از حدود دو ماه پیش با پخش اعلامیه، شعار نویسی بر دیوارها و روی صندلی‌های وسایل نقلیه عمومی آغاز شده است، با نزدیک شدن زمان برگزاری انتخابات ۲۵ مردادماه، شدت بیش‌تری یافته‌است.»^(۲۰)

همچنین دفتر سازمان مجاهدین خلق در پاریس با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد: «اعضای مقاومت در کردستان ایران در طول دو هفته برنامه‌ی سرتاسری اعتراض به انتخابات نمایشی رژیم خمینی که قرار است در ۱۶ ماه اوت برگزار شود، چهل مورد عملیات تهاجمی علیه ۲۲ پایگاه نظامی انجام داده‌اند.» براساس این بیانیه، در جریان این عملیات تهاجمی، "پیش‌مرگان مجاهد" در حدود ۱۲۹ تن از پاسداران انقلاب را کشته، ۴۹ تن از آنان را مجروح کرده و ۲۰ خودرو نظامی را نیز منهدم کرده‌اند.^(۳۱)

در این میان، اعتراضات وابستگان به نهضت آزادی نیز در رسانه‌های گروهی با بزرگ‌نمایی انعکاس می‌یابد. رادیو آمریکا از آلمان غربی گزارش داد: «هواداران نهضت آزادی در شهر "کلن" طی یک گردهم‌آیی از مردم ایران خواستند در انتخابات شرکت نکنند.»^(۳۲)

۶۰۴

به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، "ریچارد مورفی" معاون وزارت خارجه‌ی آمریکا در امور خاورمیانه، امروز در اردن با "شاه حسین" ملاقات کرد. در مورد این که آیا مورفی با هیئت مشترک "اردنی - فلسطینی" دیدار می‌کند یا نه، هنوز اطلاعی به دست نیامده است. از نوشته‌ها و اظهارات مطبوعات اردن و مقام‌های آمریکا در امان چنین برمی‌آید که ظاهراً درباره‌ی این دیدار توافق چندانی حاصل نشده است.

امریکا گفته است در صورتی با هیئت ملاقات می‌کند که این دیدارها به گفت‌وگوی مستقیم اعراب و اسرائیل بینجامد.

در همین حال، "حناسینیورا" یکی از اعضای فلسطینی هیئت مشترک، گفت که احتمالاً مورفی پس از دیدار از اسرائیل و مصر مجدداً به اردن بازخواهد گشت. خبرگزاری اردن (پترا) نیز اعلام کرد که مورفی و "زیدالرفاعی" مسئله دیدار هیئت مشترک اردنی - فلسطینی را با نمایندگان آمریکایی مطرح ساختند. به گزارش پترا، این دیدار، راه برپایی یک کنفرانس بین‌المللی را با شرکت همه‌ی طرف‌های درگیر بحران خاورمیانه هموار خواهد کرد. همچنین به گزارش خبرگزاری فرانسه از امان، "فایز ابورحمه" شخصیت فلسطینی معروف نوار غزه و عنصر هیئت مشترک اردنی - فلسطینی، در مصاحبه‌ای به خبرنگار فرانسه گفته است که: اکثریت عظیم فلسطینی‌های ساکن سرزمین‌های اشغالی از توافق ساف - اردن حمایت می‌کنند. به گفته او، هدف این توافق، بازپس گرفتن سرزمین‌های اشغالی سال ۱۹۶۷، ایجاد یک کنفدراسیون اردنی - فلسطینی و ممانعت از انضمام سرزمین‌های عربی به اسرائیل است.^(۳۳)

۶۰۵

روزنامه‌ی کیهان در شماره‌ی امروز خود به نقل از منابع مخالف با حکومت عراق گزارش داد: «طرح کودتای نظامی علیه رژیم صدام که در ۱۳ مرداد ۱۳۶۴ توسط سرلشکر "طه الشکرچی" صورت گرفت، چند ساعت قبل از اجرا، کشف و خنثی شد. به گزارش واحد

مرکزی خبر، هفته‌نامهٔ عربی‌زبان "الجهاد" براساس گزارش‌های واصله از عراق، نوشت این طرح قرار بود پس از اعلام رسمی سفر صدام جهت شرکت در کنفرانس سران عرب در "دارالبیضاء"، به اجرا درآید و صدام به استناد اطلاعات داده شده از سوی دستگاه‌های ضداطلاعاتی مبنی بر وجود تلاش جهت سرنگونی رژیمش، مسافرت خود را در آخرین لحظات شرکت در کنفرانس سران کشورهای عرب، لغو و عوامل کوتادی مزبور را دست‌گیر و بلافاصله حکم اعدام آنان را صادر کرد.»

در ادامهٔ گزارش یادآوری شده‌است که طه الشکرچی از فرماندهان سرشناس و عالی‌رتبهٔ ارتش عراق و مورد اطمینان شخص صدام بود. وی به‌سبب شرکت فعال در کشتار و قتل‌عام کردها و ویران کردن روستاهای کردنشین، در سال‌های ۷۴ - ۷۵ میلادی، در اذهان مردم عراق مشهور بود. در سال‌های ۷۹ - ۸۰ ریاست کل راه‌آهن را به‌عهده گرفت و در آغاز جنگ تحمیلی به سمت فرماندهی سپاه سوم عراق منصوب شد و سپس فرماندهی جیش‌الشعبی شهر الثوره را عهده‌دار شد.^(۲۴)

منابع و مآخذ روزشمار ۱۳۶۴/۵/۲۳

- ۱- سند شمارهٔ ۱۶۴۲۰/پ. ن مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: جلسه قرارگاه خاتم، راوی: محسن رخصت‌طلب، نوار شماره ۱۶۷۱۳، ۶۴/۵/۲۳
- ۲- سند شمارهٔ ۰۶۳۴ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: "انتخاب منطقهٔ عملیاتی فدک (فاو)"، گزارش راوی قرارگاه خاتم در عملیات والفجر ۸، صص ۵۵ و ۵۶.
- ۳- مأخذ ۱.
- ۴- واحد مرکزی خبر صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، بولتن "رادیوهای بیگانه"، ۱۳۶۴/۵/۲۴، ص ۳، رادیو بغداد، ۱۳۶۴/۵/۲۳
- ۵- روزنامهٔ اطلاعات، ۱۳۶۴/۵/۲۴، ص ۳.
- ۶- سند شمارهٔ ۰۰۹۹۵۹ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: قرارگاه خاتم‌الانبیاء^(ص)، گزارش نوبه‌ای شماره ۷، ۱۳۶۴/۶/۲
- ۷- روزنامهٔ کیهان، ۱۳۶۴/۵/۲۸، ص ۳.
- ۸- روزنامهٔ کیهان، ۱۳۶۴/۵/۲۳، ص ۲۲.
- ۹- همان، ص ۳، و روزنامهٔ اطلاعات، ۱۳۶۴/۵/۲۳، به نقل از هفته‌نامهٔ عربی‌زبان "الجهاد".
- ۱۰- خبرگزاری جمهوری اسلامی، نشریهٔ "گزارش‌های ویژه"، شماره ۱۴۹ (۱۳۶۴/۵/۲۵)، ص ۱۸، خبرگزاری آسوشیتدپرس، ۱۳۶۴/۵/۲۴
- ۱۱- همان، ص ۳۷، خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۴/۵/۲۴، به نقل از رادیو دویی.
- ۱۲- روزنامهٔ کیهان، ۱۳۶۴/۵/۲۴، ص ۳۰.
- ۱۳- مأخذ ۱۰، ص ۲۹، رادیو امریکا، ۱۳۶۴/۵/۲۴
- ۱۴- مأخذ ۸، ص ۳۰.
- ۱۵- خبرگزاری جمهوری اسلامی، ویژه‌نامه "انتخابات ریاست جمهوری در رسانه‌های گروهی جهان"، شماره ۱۳ (۱۳۶۴/۵/۲۴)، ص ۱۲، رادیو بی‌بی‌سی، ۱۳۶۴/۵/۲۳
- ۱۶- سند شمارهٔ ۲۰۰۳۸ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: اسناد سیاسی، ۱۳۶۴/۵/۲۶، ص ۲۰.
- ۱۷- سند شمارهٔ ۲۰۰۳۹ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: اسناد سیاسی، ۱۳۶۴/۵/۲۷، ص ۲۰.
- ۱۸- مأخذ ۱۶.
- ۱۹- مأخذ ۱۶، ص ۱.
- ۲۰- مأخذ ۱۵، ص ۱، خبرگزاری جمهوری اسلامی از تهران، ۱۳۶۴/۵/۲۳
- ۲۱- همان.
- ۲۲- مأخذ ۱۷.
- ۲۳- مأخذ ۱۲، ص ۲۴.
- ۲۴- مأخذ ۸، ص آخر.